

> Retouradres POSTBUS 20201 2500 EE 'S-GRAVENHAGE

Korte Voorhout 7
2511 CW 'S-GRAVENHAGE
POSTBUS 20201
2500 EE 'S-GRAVENHAGE
www.rijksoverheid.nl/fin

Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 200182500 EA
DEN HAAG

Ons kenmerk
2026-0000393756

Uw brief (kenmerk)

Bijlagen
(geen)

Datum 5 oktober 2026
Betreft Toelichting en proces nationaal NRPP

Geachte voorzitter,

Op 22 mei 2026 bent u geïnformeerd dat het kabinet is gestart met de voorbereidingen voor het opstellen van het Nederlandse Nationaal en Regionaal Partnerschap Plan (NRPP) als onderdeel van een nieuw Meerjarig Financieel Kader 2028-2034 (MFK)¹. In die brief is toegezegd uw Kamer dit jaar nader te informeren over het NRPP en het beoogde consultatieproces. In deze brief geef ik allereerst een algemene toelichting op het NRPP. Vervolgens ga ik in op de aanpak om tot het NRPP te komen en tot slot zal ik ingaan op het vervolgproces, met onder meer aandacht voor de wijze waarop uw Kamer en andere belanghebbenden bij de verdere uitwerking van het plan worden betrokken.

Toelichting NRPP

Het NRPP is een van de voorstellen van de Europese Commissie om het nieuwe MFK te moderniseren en te vereenvoudigen. Onderdeel van het voorstel is om een aantal bestaande EU-fondsen, zoals op gebied van migratie, grensbeheer en visa en interne veiligheid en het landbouw-, visserij- en cohesiebeleid (structuurfondsen) onder te brengen in één geïntegreerd NRPP. Het plan moet zich onder andere richten op het bevorderen van regionale economische ontwikkeling, versterken van sociale cohesie, implementeren van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) en het Gemeenschappelijk Visserijbeleid (GVB), beheren van migratie en waarborgen van veiligheid. Centraal in het NRPP staat het partnerschapsprincipe. Dit houdt in dat een lidstaat medeoverheden en relevante partners betreft in de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van het NRPP.

De onderhandelingen in Brussel over het nieuwe MFK, en daarmee het NRPP, lopen nog. Met de ingangsdatum van 1 januari 2028 voor het volgende MFK is de verwachting dat deze onderhandelingen eind 2026 of begin 2027 zijn afgerond. Uit de voorgestelde verordening volgt dat lidstaten medio 2027 hun concept van het NRPP kunnen indienen bij de Europese Commissie, met oog op de start van de uitvoering begin 2028. Hoewel de precieze Europese kaders nog niet vaststaan zolang er nog geen akkoord is over het MFK, maakt het tijdpad het wel noodzakelijk om te starten met de voorbereiding van het NRPP.

¹ Kamerstukken II 2026/05, 2112, Nr. 4357

Bij de vormgeving van het Nederlandse NRPP wordt nadrukkelijk rekening gehouden met de lopende onderhandelingen in Brussel. Over de stand van zaken van deze onderhandeling en de kabinetsappreciatie is uw Kamer in mei geïnformeerd². De Europese Commissie heeft in haar voorlopige voorstel cumulatief ongeveer €8,5 miljard voorzien voor het NRPP in Nederland voor 2028-2034. De uiteindelijke financiële allocatie voor het Nederlandse NRPP is echter nog onzeker, want die is afhankelijk van de uitkomst van de onderhandelingen over het MFK 2028-2034.

Daarnaast dient rekening gehouden te worden met specifieke randvoorwaarden. Deze voorwaarden beperken de ruimte en flexibiliteit om alle middelen vrij in te zetten. Het merendeel van de beschikbare gelden binnen het NRPP is geoormerkt. Van de bovengenoemde €8,5 miljard is volgens het Commissievoorstel onder meer €5,1 miljard geoormerkt voor het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB), €37 miljoen geoormerkt voor het Gemeenschappelijk Visserijbeleid (GVB) en €800 miljoen geoormerkt voor de fondsen voor interne veiligheid, grensbeheer en visa en migratie (HOME-fondsen). Ook maken de middelen voor Sociaal Klimaat Fonds (SKF) onderdeel uit van de totale NRPP-envelop, wat ongeveer €600 miljoen is³. Het niet-geoormerkte deel zou ongeveer €2 miljard zijn. Hiervan dient nog 25% apart gehouden te worden als flexibiliteitsreserve waaraan verschillende voorwaarden zijn verbonden voor de programmering. Verder bevat de ontwerpverordening verschillende vereisten waaraan het NRPP moet voldoen. Zo worden specifieke bestedingsvereisten voorgesteld, waaronder voor klimaat (43%) en sociale doelen (14%)⁴. Ook moet het NRPP bijdragen aan de algemene en specifieke doelstellingen uit de NRPP-verordening, de landspecifieke aanbevelingen (LSA's) uit het Europees Semester en andere relevante aanbevelingen op specifieke beleidsterreinen, zoals HOME en GLB.

Aanpak totstandkoming Nederlandse NRPP

Het ministerie van Financiën neemt binnen het NRPP de rol van Coördinerende Functie op zich. Deze rol is complementair en ondersteunend aan de verantwoordelijkheden van de betrokken vakdepartementen, medeoverheden en beheerautoriteiten. De primaire verantwoordelijkheid voor de beleidsontwikkeling, inhoudelijke invulling van de maatregelen, de uitvoering en bijbehorende risico's van de verschillende hoofdstukken blijven liggen bij de betreffende beleidsverantwoordelijke departementen. De besluitvorming over het NRPP vindt plaats binnen de daarvoor geldende bestuurlijke verantwoordelijkheden waarbij ook de medeoverheden ruimte hebben om hun eigen besluitvorming te organiseren. De betrokken ministeries werken hierin nauw samen met de medeoverheden (VNG, IPO en UvW). Zij worden daarom actief betrokken bij het gehele proces.

Met het oog op een tijdige implementatie van het plan is reeds gestart met het uitwerken van een aantal sporen. Hierbij valt te denken aan de inhoud van het plan, en aan zaken zoals wet- en regelgeving, ICT, verantwoording en communicatievereisten. Daarbij wordt zo veel mogelijk voortgebouwd op bestaande uitvoeringsstructuren. Daarnaast is het in het kader van het partnerschapsprincipe van belang om tot een breed gedragen plan te komen waarbij de diverse achterbannen en belanghebbenden zo goed mogelijk betrokken zijn. Dit vergt een gedegen en gewogen proces in de

² Kamerstukken II 2026/05, 2112, Nr. 4357

³ Dit betreft nadrukkelijk voorlopige bedragen die nog kunnen wijzigen naar gelang de onderhandelingen over het MFK die nog lopen.

⁴ De bestedingsvereiste van 14% voor sociale doelen geldt niet voor bepaalde geoormerkte middelen, zoals het GLB.

voorbereiding van het NRPP, temeer daar de beschikbare middelen beperkt zijn. Op dit moment worden er in ieder geval vijf basishoofdstukken voorzien in het NRPP. Ook wordt verkend hoe het Sociaal Klimaatplan vanaf 2028 binnen de Nederlandse uitwerking van het NRPP wordt gepositioneerd. Deze hoofdstukken zijn in willekeurige volgorde:

Ons kenmerk
2026-0000393756

Hoofdstuk	Verantwoordelijk departement
1. Economie	EZK
2. Sociaal	SZW
3. Interne veiligheid, grenzen en migratie	JenV
4. Visserij en maritiem	LVVN
5. Landbouw en platteland	LVVN

Voor de inhoudelijke invulling en implementatie van deze hoofdstukken zijn de bovengenoemde departementen verantwoordelijk, in samenwerking met alle andere departementen en medeoverheden. Beleidsprioriteiten die niet zonder meer onder één van de vijf hoofdstukken vallen, kunnen waar relevant worden opgenomen binnen een hoofdstuk waarmee zij inhoudelijk samenhangen. Indien nodig kunnen aanvullende hoofdstukken worden toegevoegd.

Momenteel wordt door de departementen gewerkt aan een eerste technische inventarisatie van mogelijke thema's en maatregelen voor het NRPP. De inzet van NRPP-middelen bij alle hoofdstukken moet voldoen aan de vereisten uit de verordeningen⁵ (o.a. met betrekking tot het adresseren van de LSA's) en aansluiten bij de brede Nederlandse MFK-inzet. Binnen de verschillende hoofdstukken tekenen zich op hoofdlijnen de volgende inhoudelijke contouren af waarbinnen de verdere uitwerking plaatsvindt:

- Het hoofdstuk Economie zal uitvoering geven aan het cohesiebeleid en zich hoofdzakelijk richten op het versterken van het regionale concurrentievermogen. Hiermee wordt o.a. opvolging gegeven aan het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) en het Just Transition Fund (JTF). Het kabinet is voornemens de focus te leggen op investeringen in regionale innovatieve ecosystemen die een belangrijke bijdrage leveren aan het toekomstig verdienvermogen van onze regio's en aan Nederland als geheel. Daarnaast kunnen de innovatieve ecosystemen bijdragen aan investeringen in de groene, digitale en industriële transitie. In dialoog met de provincies zal synergie worden gezocht tussen de regionale economische prioriteiten en de nationale ambities.⁶ Dit zal per provincie nader worden vormgegeven in zogenaamde Provinciale Investeringsstrategieën (PRINS) in samenwerking met gemeenten, Regionale Ontwikkelingsmaatschappijen (ROM's) en andere relevante regionale partners.
- In het hoofdstuk Sociaal staat het investeren in mensen en in menselijk kapitaal centraal omdat dit cruciaal is om als Unie concurrerend te blijven, arbeidsmarkttekorten aan te pakken, maatschappelijke cohesie te vergroten en om de grote transities waar te kunnen maken. Voor Nederland is de intentie om in het hoofdstuk Sociaal mensen met een kwetsbare arbeidsmarktpositie en het onbenut arbeidspotentieel integraal te ondersteunen om werk te vinden - o.a. in sectoren die relevant zijn voor de transities en maatschappelijke uitdagingen

⁵ Voor de verschillende onderliggende fondsen van het NRPP zijn er ook aparte verordeningen.

⁶ Zoals o.a. geformuleerd in de Nationale Technologiestrategie, de Kamerbrief Industriebeleid met focus en het 3%-R&D-Actieplan.

- en werk duurzaam te behouden. Sectorspecifieke én basisvaardigheden spelen daarbij een cruciale rol. In lijn met de verordening zal er specifiek aandacht zijn voor het tegengaan van armoede en materiële deprivatie. Hiermee wordt onder andere opvolging gegeven aan het Europees Sociaal Fonds (ESF+), waarbij wordt gekeken naar regionale en lokale behoeften.

Ons kenmerk
2026-0000393756

- Het hoofdstuk Interne veiligheid, grenzen en migratie gaat over migratie, grensbeheer en interne veiligheid, waarbij ook relevante Europese verplichtingen en aanbevelingen, waaronder – waar van toepassing – uitkomsten van Schengenevaluatie, moeten worden geadresseerd. Hiermee wordt o.a. opvolging gegeven aan de HOME-fondsen.
- Het hoofdstuk Visserij en maritiem beoogt de geoormerkte middelen in te zetten voor het verduurzamen en toekomstbestendig maken van de visserij-, aquacultuur- en visverwerkingssector, het stimuleren van innovatie en concurrentiekracht, het beschermen en herstellen van mariene ecosystemen en het versterken van een duurzame blauwe economie. Er wordt gekeken of de continuïteit van de Europese wettelijke taken onderdeel kunnen zijn van dit hoofdstuk, waaronder betrouwbare datacollectie, wetenschappelijke surveys en digitalisering en modernisering van controle- en handhavingssystemen, om zo beleid en vangstmogelijkheden wetenschappelijk te kunnen blijven onderbouwen en een gelijk speelveld te waarborgen.
- Het hoofdstuk Landbouw en platteland gaat onder meer om het stimuleren van een zo doelgericht, innovatief, efficiënt en effectief mogelijke transitie in de landbouwsector, voedselzekerheid en lange termijn weerbaarheid van de natuur, het platteland en de landbouw. De thema's groen blauwe diensten, economische weerbaarheid, generatievernieuwing, kennis en innovatie, sectorale versterking, een vitaal platteland en natuurherstel en waterkwaliteit staan daarin centraal. Het kabinet wil de ingezette beweging van ontkoppelde inkomenssteun per hectare naar het doelgericht stimuleren van innovatie, generatievernieuwing, verduurzaming en lange termijn weerbaarheid in het Nationaal Strategisch Plan GLB in het NRPP voortzetten. Het kabinet hecht bij de uitwerking van het GLB sterk aan het concurrentievermogen van de Nederlandse landbouwsector en let op de invulling van het GLB in andere lidstaten om een gelijk Europees speelveld te waarborgen. Het verminderen van administratieve lasten is een speerpunt en het kabinet onderzoekt daarom of de doelstellingen kunnen worden gestimuleerd met minder verschillende en enkele sterk doelgerichte GLB-interventies.

Naast de lijnen die worden verkend in bovenstaande hoofdstukken wordt gekeken naar andere voorstellen met een plaatsgebonden aanpak, waarbij rekening wordt gehouden met specifieke gebiedsgerichte kenmerken en sterktes. Zo wordt o.a. onderzocht of er invulling kan worden gegeven aan de stedelijke strategieën uit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (ERDF). Daarnaast wordt gekeken naar voorstellen specifiek gericht op innovatie en klimaatadaptatie in de woningbouwopgave. Ook wordt verkend of waterbeheer van de toekomst kan landen in het NRPP.

De concrete maatregelen en accenten binnen de hoofdstukken worden de komende periode verder uitgewerkt, waarbij tevens wordt gezien in hoeverre maatregelen samenhangend, kwalitatief voldoende onderbouwd, haalbaar en uitvoerbaar zijn. Met het oog op het partnerschapsprincipe worden medeoverheden door alle

departementen en verantwoordelijke beheerautoriteiten nauw betrokken bij het vormgeven van de hoofdstukken en maatregelen.

Ons kenmerk
2026-0000393756

Ten behoeve van de verdere technische uitwerking van de maatregelen in de hoofdstukken in deze fase zal voorlopig worden gewerkt met een indicatieve relatieve verdeling van middelen over de hoofdstukken. Bij de verdeling van het beperkte, niet-geormerkte deel van het NRRP zal rekening worden gehouden met meerdere factoren, waaronder de vereisten uit de relevante verordeningen, de Europese aanbevelingen, haalbaarheid en uitvoerbaarheid, de bredere Nederlandse MFK inzet om de besteding van de middelen te herprioriteren naar Europees concurrentievermogen met inzet op innovatie en onderzoek, een stevig migratie- en asielbeleid, en veiligheid en defensie, evenals de allocatie onder het huidige MFK. Zodra de maatregelen zijn uitgewerkt en de onderhandelingen over het MFK en het Nederlandse NRPP zijn afgerond zullen de hoofdstukken en middelenverdeling definitief worden vastgesteld.

Vervolgproces en consultatie

Het kabinet hecht eraan naast uw Kamer ook andere relevante belanghebbenden zo goed mogelijk te betrekken gedurende de verdere uitwerking van het NRPP. Zoals toegelicht in deze Kamerbrief ligt de primaire verantwoordelijkheid voor de hoofdstukken bij de betreffende beleidsverantwoordelijke departementen. Voor inhoudelijke inbreng of specifieke onderdelen van het plan kunnen belanghebbenden zich derhalve tot het betrokken departement richten. Daarnaast wordt dit najaar een brede bijeenkomst georganiseerd, waar belanghebbenden de gelegenheid krijgen om hun overkoepelende aandachtspunten en ideeën voor de verdere uitwerking van het plan mee te geven. Deze bijeenkomst vormt onderdeel van een breder consultatieproces. Ook in de verdere concretisering van de hoofdstukken en verdere uitwerking van het NRPP zullen relevante belanghebbenden op passende wijze en momenten worden betrokken.

Parallel hieraan zal het kabinet uw Kamer op passende momenten informeren over de verdere uitwerking van het NRPP en de begrotingstechnische verwerking ervan. Zodra de inventarisatie verder is geconcretiseerd en meer duidelijkheid bestaat over hoe het plan kan worden samengesteld op een wijze waarmee het voldoet aan alle vereisten, zal het kabinet uw Kamer nader informeren. Voor het Kerstreces wordt u geïnformeerd over de voortgang. Het kabinet beoogt daarmee uw Kamer voldoende te betrekken voordat het plan wordt ingediend.

Hoogachtend,

de minister van Financiën,

E. Heinen